

Keleş Osman • Necati Tosuner

Köprü Kitaplar • Roman • 128 sayfa • Önerilen sınıflar: 3, 4, 5

ERDEMLER • BİREY ve TOPLUM • ZAMAN ve MEKÂN

göç • yolculuk • arkadaşlık • aile • kasaba yaşamı • taşınma • İstanbul • büyük kent • çocukluk • tarih dersi

Usta öykücü, çok ödüllü dil ustası **Necati Tosuner**'den, çocuklar için unutulmaz bir armağan. Daha önce iki kitap halinde yayımlanan *Keleş Osman*'ın maceraları bu kitapta toplandı. Küçük bir kasabada yaşayan Osman'la arkadaşının düşlerini süsleyen İstanbul'a yaptıkları kaçak yolculuk onları değiştirecek, olgunlaştıracaktır. Farklı okuma deneyimleri sunarak gençleri edebiyatla buluşturmayı amaçlayan, editörlüğünü **Semih Gümüş**'ün üstlendiği ve **Müren Beykan**'ın yayına hazırladığı, 2010 Memet Fuat Yayıncılık Ödülü ile taçlanan **Köprü Kitaplar** koleksiyonun 1. kitabı, her yaşta okuyucu için.

Arkadaşları alay etse de, keleşin güzel ve yakışıklı anlamına geldiğini öğrenen Keleş Osman kimseye kulak asmaz; onun akli fikri, Hasan'la birlikte çok merak ettikleri İstanbul'a kaçıp kaptan olmaktadır. Okulların kapanmasının ardından iki kafadar, bir kamyonu atlayıp büyük kentin yolunu tutarlar. Ancak, gerçekler çocukluk hayallerinden çok farklıdır. Büyük kentin sersemletici etkisini yaşayan Keleş ve Hasan için İstanbul macerası hiç de umdukları gibi gelişmeyecektir...

TARTIŞMA KONULARI...

1. Keleş Osman adı size ne çağırıyor? "Keleş" sıfatı zihninizde nasıl bir yankı buluyor? Takma isimler arkadaşlar arasında çok yaygın. Sizin takma isminiz var mı? Kim(ler), neden taktı?
2. Hasan'ın yaşamını hangi olay etkilemiş? Bu olaydan sonra ailesinde roller nasıl değişmiş? Bu değişimin Hasan'a yansıması nasıl olmuş?
3. Keleş Osman, İstanbul'a Hasan'la birlikte kaçmak istiyor. Sizce birlikte gitmek istemesinin nedeni arkadaşını çok sevmesi mi, yoksa yalnız kalmaktan çekinmesi mi? İki arkadaşın arkadaşlıkları nasıl başlamış? Kişilik olarak benzer ve farklı yönleri neler?
4. Ailesi, İstanbul'a gitme fırsatı sunduğu halde Osman, Hasan'la İstanbul'a kaçmak planından vaz geçmiyor. Sizce bu davranışı doğru mu? Siz başka nasıl bir yol izlediniz?
5. Osman ve Hasan, kamyonla İstanbul'a doğru yaptıkları yolculuk boyunca ne gibi yanlışlar yapıyorlar? İzmit'te ayrılırken şoför onlara neler öğütüyor?
6. İki kafadar İstanbul'da neler yaşıyor? Bu kent için kurdukları hayallerin ne kadarı gerçekleşiyor? Sizce başka ne tür durumlarla karşılaşabilirlerdi?
7. Birlikte İstanbul'a kaçmalarından sonra iki arkadaş arasında neler oldu? Hasan'ın hayatı nasıl değişti? Ailelerin bu arkadaşlığa tepkisi ne oldu?
8. İstanbul'a göç ettikten sonra Osman'ın Ayşe'yle nasıl bir arkadaşlığı oluyor? Osman'ın Ayşe'yi kasabada kalan Hasan'ın yerine koyduğu söylenebilir mi?
9. Ali, Demirkafa adını nasıl aldı?
10. Esat Bey, nasıl bir öğretmen? Dersinden geçmesi için Osman'a yol gösterdiği söylenebilir mi? Sözlüden sıfır vermesi doğru mu? Başka nasıl davranabilirdi?
11. İstanbul'a göç ettikten sonra Keleş Osman'ın ve ailesinin hayatında neler oluyor? Nasıl bir çevrede yaşamaya başlıyorlar? İstanbul'da mutlu oluyorlar mı?
12. Kasabada ve İstanbul'da yaşadıklarını, arkadaşları ve ailesiyle ilişkilerini düşündüğünüzde Keleş Osman'ı kitabı okumayan birine nasıl bir çocuk olarak anlatırsınız?

YARATICI ETKİNLİKLER...

- **Tartışma:** Hasan'ın kumbarasındaki paraları gizlice alması hırsızlık mıdır? Sınıfça farklı örnekler üzerinden tartışın. Örneğin, birinin annesinin çantasından para alması, kardeşinin yeni kazağını sormadan alıp kullanması, evin küçük bir eşyasını gizlice satıp parasıyla sokak kedilerine mama alması, sınavda fark ettirmeden çalışkan arkadaşının kâğıdından kopya çekmesi hırsızlık sayılır mı? Neden?
- **Röportaj:** Her öğrenci aile üyelerinden biriyle röportaj yapsın. Ona küçük bir çocukken çok merak ettiği, gitmek istediği kent ya da ülkelerle ilgili hayallerini sorup öğrensin. Bakalım, 3-4 kuşak önceki büyüklerinizin hayalleri nelermiş; sizin şimdiki hayallerinizden ne kadar farklıymış? Olanığı olanlar röportajları akıllı telefonla kayıt edebilir ve videoyu sınıfla paylaşabilir; diğerleri de yazıya döküp sınıfta okuyabilir.
- **Yazma:** Herkes İstanbul'la ilgili bir deyişi açıklayan kısa bir kompozisyon yazsın. Yazılara, "İstanbul'un adamına güven olmaz. İyisi olur, kötüsü olur; bilinmez", "İstanbul'un taşı toprağı altındır", "Dünyanın incisi: İstanbul" gibi bu kent için söylenmiş deyişler ve benzerleri örnek konular olabilir.
- **Canlandırma:** Keleş Osman'ın kaptan olma hayali gibi herkes ilerde seçmek istediği meslekle ilgili küçük bir araştırma yapsın ve öğrendiklerinden en çok 1 dakikalık kısa bir drama hazırlasın. İsteyenler seçtiği mesleği söylemeden canlandırmasını yapsın; arkadaşları da hangi mesleği seçmeyi düşündüğünü bulmaya çalışsın.
- **Yarışma:** Her öğrenci rumuz kullanarak "arkadaşlık" temasını işleyen kısa bir öykü yazsın. Öyküler sınıfta okunduktan sonra en beğenilen 3 öyküyü seçmek için sınıfta oylama yapılsın. Öykülerin yazarlarına, önceden hazırlanan "Sınıfın Yazarı" rozetleri verilsin.
- **Resimleme:** Öğrenciler 8 gruba ayrılınsın ve her grup, hikâyenin önceden belirlediğiniz bir anının resmini yapsın. Örnek: Osman'la Hasan'ın kumbarayı açması, kamyonla yolculuğu, kahvede sabahlamaları, sabah kıyıda simit yerken Musa Amca'ya yakalanmaları, Osman'ların taşınması, yeni ev, bakkal, tarih dersi gibi unsurların resimleri yapıldığında hikâyenin resimli romanı ortaya çıkacaktır. Bu resimli roman "Keleş Osman Tarihçesi" adı altında okulda sergilenebilir.
- **Araştırma:** Keleş Osman kaptan olmak istiyor? Kaptan olmak için nasıl bir eğitim almak gerekir? Bu eğitimde neler öğrenilir? Ülkemizde bu eğitim nerelerde veriliyor, süresi ne? Kimler, nasıl başvuruda bulunabilir? Mezun olduktan sonra iş olanakları neler? Her mezun olan büyük gemilerde kaptanlık yapabilir mi? Bu ve benzeri soruların cevaplarını araştırın. Kaptanlık mesleğiyle ilgili gerçek bilgiler edinin.